

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELOFIZETESI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Elnöki megnyitó beszéd.

(Elmondotta Kozma László a Bács-Bodrog megyei Történelmi Társulat 25 éves fennállása alkalmából tartott díszközgyűlésen.)

Tisztelt ünneplő Közgyűlés!

Igen tisztelt ünneplő Közönség!

Mint meghívóinkból látni méltóztatnak, mi, akik előtt feladataink szolgálatában következetesen a munka komolysága és az ismeretek igazsága lebeg: mai ünneplésünk szertartásaiából is távol tartunk minden szokásos alkalmi pompát, harsonaszót és minden egyéb, valamelyes bálványimádásra emlékeztető külsőségeket. Amivel ünnepünket kivételesen értékesíteni kívántuk, az mindössze a nyilvánosság pátosza, mely érzéseink lendületét fokozza. Az áldozatok, amiket oltárra hintünk: az emlékezés, az elismerés és a kegyelet.

A Bács-Bodrog vármegyei Történelmi Társulat immár 25 esztendőös pályát futott meg. Megfutotta egy olyan feladat szolgálatában, melylyel a közgondolkodás érzéketlensége miatt bizonyos elszigeteltség már szinte természetesen vele jár. Ma valahogy vád és panasz nélkül illenék meghatároznom ennek a pályafutásnak a jelentőségét és amig ehhez tétovázva keresem a hangot, segítségemre sietnek jobb és bal felől olyanok, akik szólnak helyettem.

Alig egy hete mondotta azt a magyar képviselőházban egyik törvényhozó: „Hazánkban a tudás magasabb fokai a közfelfogás mostoha gyermekei. Nálunk egy felolvasás, mely vetített képek bemutatása nélkül történik, már magában véve egy szerencsétlen vállalkozás.“

Jóval nagyobb sulya van annak, amit az „Uránia“ elnöke: Molnár Viktor közoktatásügyi államtitkár mondott, ennek a tudomány népszerűsítésén

fáradó, vetített képekkel is dolgozó egyesületnek a tavaszi közgyűlésén: „Mindazok a kulturális visszasságok, melyek nálunk nap-nap után jelentkeznek, jórészt onnan származnak, hogy a hazai tudományos kutatásokat és törekvéseket nem méltatjuk eléggé és a tudomány, a tudós foglalkozás megbecsülése még irányadó körökben is nagyon hiányos.“

De illetékességénél fogva szinte a taraját képviseli ezeknek az ítéleteknek az a kijelentés, melyet a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, az Akadémia idei — hatvannyolcadik — közgyűlésén egyebek között így szövegezett: „Kevés értéket tulajdonitunk annak, ami történetünket hirdeti s mód felett szeretjük a változást magunk körül; szinte kapkodunk minden után, ami új és sietünk lerombolni, elvetni a multnak tiszteletreméltó emlékeit és hagyományait, ahol csak hozzáférünk.“

Ime, mélyen tisztelt ünneplő közönség! Ezek a nyilatkozatok általában a közfelfogás mai érzéketlenségét és közönyét jellemzik ugyan, de a dolog természeténél fogva még inkább visszavetik fényüket... azaz helyesebben, visszavetik az árnyékot évtizedek hosszú sorozatára s a belőlük gomolygó köd ott lebeg a fölött a 25 esztendő felett, ezen huszonöt év közművelődési viszonya felett is, melyben a Bács-Bodrog vármegyei Történelmi Társulat eddigi pályáját megfutotta, ott lebeg, ha szinte csak azt a szerényebb keretet tekintjük is, melyben társulatunk a tudomány céljait szolgálja. Könnyen elgondolható, milyen, szinte elenyésző mekkoraságu lehetett a népszerűsége annak a feladatnak, akkor, 25 év előtt, amikor szolgálatába szegődtünk és milyen, szinte félelmes arányuak voltak azok a nehézségek, melyeken keresztül

kellett hatolnunk, hogy ide érhessünk ehhez a jubileumhoz azzal az eredménynyel, melyre ma rámutathatunk. Mert azokban az ítéletekben olyan igazságok revelálódnak, miket saját közvetlen tapasztalásunk is megerősít.

Mégis ide értünk. Pedig szinte szembe fordultunk azzal a divattal, mely társadalmunk nagy sokasága előtt népszerű. Nem szenvedtünk sem aszketizmust, sem ridegséget, csak feladataink tartalmának komolysága fegyelmezett bennünket. Sose nyujtottuk azt, amit cintányéron szolgál fel a nagy dob; amiben tulnyomó a zaj, a szokatlan, a szinek tarka keveréke, az izgalmak egymásra tornyosulása. Nem kedveltünk a feltűnési hajlamoknak, nem használtuk ki céljainkra a hiuságot, az emberi gyöngeségeket, holott ma, az emberbaráti célokra is csak úgy szertünk adózni, ha azt parádéval, betűrendes névsor mellett tehetjük. És mégis ide értünk, mélyen tisztelt ünneplő közönség!

Jogosult ez a mi ünnepünk. Értelmetlen jelenség is lenne az, ha mi, akik okmányfoszlányokban, kőtörmelékben és csontszilánkokban az elmúlt élet és történet adatait kegyeletesen fölszedegeltük: a saját multunkat nem tudnók megbecsülni. Jogos, ha bele-mélyedünk negyedszázados pályafutásunk eseményeibe, hányattatásaiba, — nem úgy, mint egy „enyésző nép, ki méla kedvvel multján borong“... hanem a fejlődés — az életvágú energiájával és azzal a szándékkal, hogy felismerjük abban jobb jövődönk utbaigazító mesterét.

Mert merithetünk belőle tanulságokat.

Saját történetünkben is megtaláljuk a hamis prófétákat, akiknek kedvtelésük a kételkedés, mesterségük a

FENNÁLL 1824. ÉV ÓTA.

Husvéth István

☛ műfestődéje és kémiai tisztító intézete Zomborban.

==== Elfogad uri, női és gyermekruhákat
TISZTÍTÁSRA ÉS FESTÉSRE
==== a legolcsóbb árak mellett. ====

lehangolás; akik bontakozása közben szeretik szárnyát szegni a lelkesedésnek, addig, míg nem emelkedett fel ama szintáig, ahová már nem követheti az az indulat, melyet sárga színrel bélyegezett meg a természet; utjába álltak előrehaladásunknak szóval és írásban, sivár élcekkkel és konkolyhíntő szánakozással.

Küzdenie kellett a társulatnak a meg nem értéssel és a félreértéssel egyaránt. Ez a baj erőnk jórészét még ma is fogyasztja. A társadalom nem kis része úgy néz reánk, mint a „tudomány ajtóira” (a hogy Etele király az ő tántosait és oltárnézőit nevezte), holott mi ennek a balga feltételezésnek még a látszatát is kerülve kerüljük; mások a komor tudóskodás ijesztő példányait keresik bennünk — teljesen alaptalanul. Hányszor ismétljük mi azt, mélyen tisztelt ünneplő közönség, hogy a mi céljainkat nem csupán az szolgálja, aki elfakult írásokat betűz és ó sirokat bont a feledés és föld alá merült régiségek kedvéért! Hogy munkakörünknek vannak kiágazásai, ahol a színekben, a formákban, a néplélek megnyilatkozásaiiban teljes örömet lelheti az is, akiben erősebb és követelőbb a szív! Ám, ha ma munkakedvre hangolták felvilágosításaink *keletet*, — megeskik, hogy holnap újra feldulja vetéseinket *nyugat* henye gondolkozása.

A társulatunk közelében működött megyebeli sajtó sem volt berendezésében oly összetételű, de tekintélyben és hangban sem volt oly erejű, hogy társulatunk érdekeinek számbavehető szolgálatot tehetett volna. Olyan erő sem állott a társulat rendelkezésére, melylyel munkatársakat állandóan magához tudott volna csatolni. Az a gondolat, hogy a munkatársak művei díjaztassanak: ma is az álomlátások közé tartozik. Esményi jutalmakkal kecségtetjük őket; pedig az érdekeltek között még az a kérdés is eldöntetlen, vajjon kiadványaink lapjai szolgáltatják-e legalább rész szerint való biztosítékát a halhatatlanságnak, avagy inkább a szigorított feledés nehezedik hiúságunkra évkönyveinknek egyre szaporodó rétegei alatt.

De megtaláljuk történetünkben azt a kicsiny sereget is, reánk nézve a jobbak névsorát, akiknek céltudatát a hamis próféták, a nehézségek meg nem tántoríthatták; akiknek áldozatkészsége gyűjteményeink kincseiben mindvégiglen maradandó jelleget öltött, akik ennél fogva méltán részesednek ama tisztességből, mely az elért eredmény révén, közös osztály szerint, reájuk háramlik.

És látunk aztán ott egynehány elragadtatott embert, akik — noha

más-más élethivatás gondja köti le őket — lelkesedésük, tehetségük javarészét társulatunk feladatainak áldozzák és bizonyára valami kényszerítő érzéssel szíveikben, minden valamire való anyagi ellenszolgáltatás nélkül: hordozzák a felelősség és kötelesség minden terhét; akiket a biárbavalónak tartott sikervágya gyötör, akik fecserlik jelentüket, hogy zaklathassák a multat; akiket semmi akadály el nem csüggeszt, de minden kicsiség, minden semmiség reményre hangol . . .

Méltán ünnepljük mi ezt a negyedszázados évfordulót. És ünneplésünk miatt nem érhet bennünket se kicsinylés, se megszegyenülés; mert eredmények tanúsítják, hogy a kishitűség ellenhatásaival, a közöny rémeivel szemben is oltalmaztuk érdekeinket a nekünk adatott erők és tehetségek mértéke szerint. Igyekezünk tért nyitni a törekvéseink iránt való fogékonyságnak a társadalom különböző rétegeiben. Közé vegyültünk a népnek, közöttük igyekezünk mélyíteni a dolgaink iránt megnyitott érdeklődést, — hogy nem eredmény nélkül: erről beszéljenek gyűjteményeink.

Ünnepljük tehát multunkat, eredményeink tovább fejlesztésének vágyával; mert minden új vállalkozásnak elsőrangú erőssége az, ha a mult tanulságaiba kapcsolódik, hiszen a multnak szerves folytatása a jelen és ebből bontakozik ki a jövő. Ünnepljük! Szolgáltatassunk jeleket elért nyereségeink, javaink felől, számadástétel gyanánt azok előtt, akik támogatásukkal mellettünk haladni meg nem szüntek.

De legyen példa a mi történetünk mások előtt is, az előrehatolásban féltlenek, a késlekedők, a kitarásban hanyatlók, a kishitűek javára.

Ihlessen meg bennünket az emlékezés, mert közértékű törekvés sorsáról szól ez a negyedszázados történet. Ismerjük föl abban továbbfejlődésünk biztosítékait; merítsünk belőle új hitet, új buzdulást. Az emlékezés neveljen bennünk és azokban, akik utánunk következnek, új becsvágyat és vezéreljen meg-megújuló sikerekre.

Köszöntöm mai ünneplésünkön vendégeinket; a hatóságoknak megtiszteltetésünkre megjelent vezetőit és tagjait; üdvözlöm — élükön a zombori négyzet elnökével — hölgyvendégeinket, biztosítván őket egyben arról is, hogy felénk fordult tekintetük méltánylásában, egykori lovagok és hegedősök erkölése szerint, mi is megérezzük küzdéseinknek ünnepi jutalmát; köszöntöm a zombori róm. kath. legényegyesületnek velünk együtt ünneplő küldöttségét; üdvözlöm a tanuló ifjuságnak itt

megjelent tagjait, mint akiknek sorai-ból majdan, közművelődési mozgalmainknak, remélhetőleg egy-egy lelkes harcosa lesz kiválandó; köszöntöm ezután egyesületünknek, mellettem balról, szívem felől ülő első elnökét, immár tiszteleti tagját, Schmausz Endrét, valamint társulatunknak megjelent többi tagjait is, egyszersmind kérem muzeum-őrünket, legyen kegyes felolvasni azokat az üdvözléseket, melyek a testvér-egyesületek és jóakaróink részéről hozzánk intézettek és amelyek ünnepi örömeink teljességéhez hozzátartoznak.

A kendertermelésről.

(A gazdaközönség figyelmébe.)

Hazánknak, nevezetesen a Bácskának azon vidéke a legmódosabb és legvagyonosabb, ahol a nép kenderműveléssel foglalkozik. Ilyen vidéken vagyok néptanító s 25 éve látom, mily nehéz, de jövedelmező munkával jár a kendertermelés. A Bácskában 6 mm. a holdankénti hozama a törött vagy tilolt kendernek s ha átlagos 60 kor. árát is figyelembe vesszük, arra a tapasztalatra jutunk, hogy a kendertermelési ág a mezőgazdaság terén a legjövedelmezőbbek egyike. Nem csoda tehát, hogy azon községek lakói a legjobb jólétnek örvendenek, ahol kendertermeléssel foglalkoznak.

Nem tudom elég dicsérlettel illetni a földművelésügyi miniszternek a közjó érdekében kiadott körrendeletét, melyben az egyes vármegyéket a kendertermelés terjesztésére s meghonosítására szólítja fel. S ha az csakugyan sikerül, hazánk egy jobb s boldogabb jövőnek néz elébe, mert a kendertermelés nemcsak a termelő gazdának, de a köznéppnek is bő jutalmat ad a kezemunkája után; ide nem számítva a kereskedővilág s a vasutak hasznát.

Magam részéről a célt nem úgy vélem elérhetőnek, hogy mi mindent egyes egyedül csak az államtól várjuk, hogy az szubvencionáljon, pénzzel az segítsen, hanem úgy vélem a célt elérhetni, ha szakemberek küldetnek ki a vidékre a nép, az őstermelők közé s azok tartanak a nép nyelvén előadásokat, felolvasásokat, szolgálnak utbaigazítással, nyújtanak a népnek e téren segédkezet. Ha azután sikerült a szakértőnek egyes alkalmas vidékek gazdáit a kendertermelés eszméjének meghódítani, akkor azonnal lépjen a legnagyobb energiával akciába. Ellenőrizze a vetőmagot s a vetés idejét, a kender fejlődését, nyüvését vagy vágatását, áztatását s végül törését. Sőt az eladás körül is nyújthat segédkezet; írjon egy jóhírű budapesti kenderkereskedő cégnek, ki egy kiküldöttel megvéteti a bálókba göngyölt kendert. De ez nem megy olyan könnyen ám, amint az itt leírva vagyon! Sok nehézségekkel fog e munka találkozni főleg az áztatásnál és a törésnél vagy tilolásnál, mivel nem igen vannak mindenütt alkalmas áztatók, alkalmas tilók a töréshez. De, ha ezen eszközök már meg is volnának, a fő az, hogy a népet e nehéz munkára rávezessük és rászoktassuk. Legujabban egyes uradalmak is kezdenek kendertermeléssel foglalkozni. Uradalmaknál a kendertermelést tanácsos egészen önállóan, a többi terményektől elkülönítve ugyancsak szakegyén vezetése mellett műveltetni.

Maholnap nyugdíjaztatni óhajtom magamat s hogy hátralevő napjaimat tétlenség-

ben ne töltssem, a kendertermelés terjesztése s meghonosítása körüli képességemet felajánlom az államnak, vagy pedig elvállalom uradalmak a kendertermelésének vezetését.

Évekkel ezelőtt Biharban tettem próbát a kendertermeléssel. Próbának 10 kat. holdat vettem be. Az eredmény fényes volt! A 10 holdon 91 mm. 63 klg. tilolt kender termett, tehát a holdankénti hozam 9 mm. felül volt. Miután az ottani nép nem értette a kender körüli munkát, a munkásokat s a szerszámokat Bácskából vittem Biharba. Az ottani nép azonban érdeklődött a kenderművelés iránt s lassacskán bele is szokott némileg a munkába, amit magából a nép szájából a következő szavaiból vettem ki: „*a jó Isten még csak pár évre hozná ide a bácskai svábokat, hogy egészen megtanulhatnánk a kenderművelést! Sok pénzt kerestünk általuk!*” De mivel két urnak szolgálni nem lehet, a műveléssel Biharban mielőbb fel kellett hagyni.

Érdekes volt, midőn a bihari nyers kenderből egy marokkal bulkeszire hoztam mutatónak. Általános feltűnést keltett a bihari kender arany színe és nagysága, ugyannyira, hogy egy gazdag sváb vetter ezt mondta szóról-szóra: 40 éve vagyok már a saját gazdám. 40 éve mivelek kendert, de ilyen szép kendert, mint ez a bihari, életemben még nem láttam. Képzeltető, mily rengeteg vagyon fekszik ott paragon azért, mert a kendertermelést nem üzik. A bálókba göngyölt kendert egy budapesti cégnek adtam el. Midőn a kender Budapestre érkezett s a cég főnöke meglátta, tüvé tétette a Bácskát ügynökeivel, hogy kikutassa, ki az, aki Biharban kendert termeltetett, azzal a szándékkal, hogy vállalkozásában segítségére lesz. Egyik ügynöke rám is akadt és közölte a főnöke üzenetét, de én belátva azt, hogy ha Biharban kenderműveléssel foglalkozom, elhanyagolom az iskolámat, a kendertermeléssel egészen felhagytam, mivel két urnak szolgálni nem lehet.

Igy hát Biharmegyében nem sikerült a kendertermelést egészen meghonosítani, sikerült azonban ottan a bácskai pacská viselését behozni, miáltal megszabadítottam az ottani munkásnépet a nehéz csizma viselésétől, különösen így nyáron. Amidőn egy nagyváradai cég látta svábjaim (bácskai kendermunkásaim) lábán a célszerű pacskát, azonnal irt az ő utbaigazításuk szerint ide s garmada számra hozatta a bácskai pacskát s megkedveltette a bihari néppel ugyannyira, hogy most ott nyáron mindenki pacskát visel s mivel most Biharban, különösen Belényesen is készílik, minden boltban árulják!

Jelen soraim megírására nem hasznosítás vagy zsiros konc reménye vezetett, hanem az az óhajom és céloim, hogy a kendertermelést hazánkban kicsiben és nagyban önrönkből meghonosítsuk, mert ha sikerül, a nép boldogulását fogja látni benne.

Gotthárd Sámuel.

Nagyszabású gyermekünnep Zomborban.

Mint értesülünk, az „Országos Gyermekvédő Liga” helyi intézősége, melyben városunk színe-java benn van, e hó végén nagy népünnepélyt rendez a városi parkban. Városunkban ez kétszeres jelentőséggel bír azért, mert az egész ország társadalmát átható ez a legnemesebb forrásu mozgalom mindeztideig csak hiu törekvés maradt. Most azonban az arra hivatott egyének vették kezükbe az eszme zászlaját. Az előjelek arra engednek követ-

keztetni, hogy az emberszeretnek és gyermekvédelemnek ünnepe, lélekemelő esemény lesz.

A különböző bizottságok már lázasan serénykednek az ünnep sikere érdekében. Az ünnepen meglesz, ami a vendégek testi és lelki gyönyörére szolgál. Ünnepe lesz az ünnep a gyermekeknek, a népnek. De ünnepe lesz társadalmunknak is.

Részletesebben csak a későbbiek folyamán nyilatkozhatunk. Csak akkor, amidőn a tervek már teljesen kifejeződtek.

Tervbe vette a rendezőség a népünnepély keretén belül kabarének, alkalmi újságnak életrehozását. Ez utóbbinak főszerkesztője: Pataj Sándor dr., szerkesztő-bizottsága: Kiss Dezső dr. a „Bácsmezei Függetlenség”, Rácz Soma a „Bácska”, Bugarszky Koszta dr. a „Szloga”, Vuics Bránkó dr. a „Naše Kolo” és Briedman Andor a „Zombor és Vidéke” részéről.

H i r e k .

Leányálmokból.

Jó Isten, ugy-e nem haragszol;
Bálványimádó lettem én,
Ott csüggök minden gondolattal,
Az én rózsámnak két szemén.

Ha összekulcsolt kézzel, buzgón
Hozzad imámat mormolom,
Nem azt mondom a végén: Amen,
De azt: szeretlek angyalom!

Imádkozom: kezem kezében,
Ajkamra forró ajk tapad...
Tán más menny volna, hol te vagy?
És más, amelybe Ő ragad?

Óh nem, ugy-e nem, hisz te mondtad
Már régen, hogy: legyen tied!
Az én vallomásom tiszta, égi,
Hittem, reményem, hogy szeret!

Jó Isten, ugy-e nem haragszol?
Bálványimádó lettem én,
Ez a bálvány az üdvösségem
S ez üdvösség, hogy ő enyém!

Daloljak!

Daloljakot kis dalosok
A virágos ágon,
Ugyis olyan bús az éltem
Vig dal után vágyom.

Boldogságból eddig hej be
Kevés jutott nékem,
A jó Istent hő imámban
Mindhiába kértem.

Szép dalotok feléleszti
A szívet, a lantot
S mind a kettő hallat egy-egy
Vig és boldog hangot.

Megszólal a néma húr is:
Édes álmok húrja...
Pillanatra elhagy a bú
És remélek újra!

Daloljakot kis dalosok
A virágos ágon,
Ugyis olyan bús az éltem,
Vig dal után vágyom!

Dr. Radványó Ruttkay Emma.

Olvasóinkhoz. Lapunk legközelebbi száma a közbeeső kettős ünnep miatt jövő pénteken jelen meg.

Adomány. Fernbach Károly vármegyénk főispánja 100 koronát küldött a zombori állami főgimnázium igazgatóságának a képzőművészetek valamely ágában kiváló tanulók jutalmazására.

A szerb patriárkaválasztás. A szerb radikális párt központi választmánya, a közlegő patriárkaválasztás alkalmából — mint Ujvidékről jelentik — elhatározta, hogy nem foglal állást a patriárka-jelölt személyére nézve. A jelölt megállapítását teljesen a kongresszusra hagyják.

Türr István utóda. A Ferencsatorna részvénytársaság, mely huszonhét millió koronánál nagyobb tőkével dolgozik, nem tartozik a legvirágzóbb vállalatok közé, mert a jelentékeny nagyságu alaptőke mellett a társaságnak mindössze 700,000 kor. körül jár az évi nyeresége. A társaság lelke és vezére Türr István tábornok, Baja város szülőtte volt, akinek helyére most új elnököt választott a május havi közgyűlés. A részvényesek egyhangu bizalma az elnöki székbe Hoitsy Pál országgyűlési képviselőt ültette.

Magánvizsgálatok. A zombori áll. főgimnáziumban a magánvizsgálatok június 12-én reggel 8 órakor kezdődnek. Délelőtt lesznek az írásbeliek, d. u. 3 órakor kezdődnek a szóbeliek. Az igazgatóság.

Felolvasás. A zombori alkoholelles 22. sz. „Akarat” páholy sikerült felolvasást rendezett folyó hó 3-án a „Kereskedők köré”-ben. Ezzel Latinovits Szaniszló, a páholy főtemplára volt a felolvasó, kit az egybegyűltek lelkesen megjelenezték. A felolvasást lapunk legközelebbi számában közöljük.

Rajzkiállítás. A zombori állami főgimnázium tanulóifjúságának évvégi rajzkiállítása folyó hó 7. és 8-án lesz. A kiállítás ingyenes s megtekinthető 7-én d. e. 9—12 óráig és 8-án d. e. 9—12, d. u. 3—6 óráig — az intézet rajztermében. A kiállított olajfestmények eladók.

Református istentisztelet. A zombori református gyülekezet június 8-án, pünkösd második napján délelőtt 10 órakor az ág. ev. imaházban urvacsoaraosztással egybekötött istentiszteletet tart. Arany Gusztáv r. lelkész, Kozma László főgondnok.

Ifjúsági tornaverseny. A helybéli áll. főgimnázium és városi felső kereskedelmi iskola ez idén együttesen tartja helyi tornaversenyét. A verseny folyó hó 7-dikén délután pont 4 órakor kezdődik. A közönség jól teszi, ha pontosan megjelenik, mert csak úgy élvezheti az ifjak felvonulását.

Juniális. A zombori izr. iskolaszék f. hó 3-án halpaprikással egybekötött juniálist rendezett a Sikara erdőben. A gyermekek két tanító és egy tanítónő vezetése mellett már kora reggel kísértáltak az erdőbe, ahol az egész napot játékkal és vig ugrádozással töltötték. A délutáni órákban a szülők is megjelentek az örvendező gyermekek között. Este hét órakor 70 személyes halpaprikás volt.

Jutalmazás. Türr Jenő bezdáni aljegyzőt a közadók behejtása körül kifejtett sikeres közreműködéséért a zombori pénzügyigazgatóság előterjesztésére a pénzügyminisztérium 60 korona jutalomban részesítette.

Zombor város május havi népmozgalmi adatai. Május havában született összesen 97 gyermek, köztük 61 fiú, 36 leány, meghalt összesen 70 egyén, köztük 34 finemű és 36 nőnemű, házasságot kötött összesen 21 pár. Az áprilishavi adatokkal egybevetve, a születések száma nem változott, ellenben a halálesetek száma 16-al és a házasságok száma 11-el nagyobb volt.

A Bácsmezei Józan-egyesület tagjait tisztelettel meghívom a Zomborban 1908. június 10-én este 8 órakor az „Akarat” goodtemplár-páholyban tartandó közgyűlésre, amelynek tárgya az alapszabályok módosítása. Tisztelettel Pataj Sándor, elnök.

Magyar név. Kiskoru Kohn Sándor ósziváci illetőségű zombori lakos Kalmárra változtatta családi nevét.

Esküvő. Müller Ignác adai földbirtokos e hó 16-án esküszik örök hűséget Müncz Lajos zentai iparos leányának, Irmuskának.

Halálos fürdő. Mész Ignác tekintélyes polgártársunknak, a függetlenségi párt elnökének vasut melletti tégláégető telepén mult kedden halálos szerencsétlenség történt. A tulajdonos négy éves kis fiacskája testvérnénjével együtt fürdött a vízűtő medencében s míg testvérnénje egy pillanatra félre-nézett, a kis fiúcska a mélybe csuszott s eltűnt a víz alatt. Mire segítség érkezett, már csak holtan emelhették ki a vízből. A kis fiút csütörtök d. u. 4 órakor temették. A szerencsétlen szülők iránt általános a részvét.

Az új helységnevek az iskolai bizonyítványokban. A közoktatásügyi miniszter a tanfelügyelőkhöz rendeletet intézett, melyben meghagyja, hogy az iskolai bizonyítványokban és oklevelekben nem a régi, hanem mindenkor az újonnan megállapított helységnevek használandók, még pedig akként, hogy a születési vagy egyéb anyakönyvi kivonatokról átvett nevek irásakor a hivatalos nevek alkalmazása mellett zárójel között mindenkor a korábbi név is helyet foglaljon.

Kabaret-est. A kereskedelmi alkalmazzottak egyesülete színelőadással és táncmulatsággal egybekötött nagyszabású kabaret-estélyt rendez folyó hó 21-én, vasárnap este a Polgári Kaszinó összes termeiben. Az egyesület komoly törekvése, hogy a programot minél tartalmasabbá s a résztvevőknek ez estét minél élvezetesebbé tegye, remélhetőleg a mulatságnak teljes sikert fog szerezni. Az estélyre a meghívókat legközelebb fogják szétküldeni. Személyjegy ára 2 korona, családjegy három személyre 5 korona.

Háziestély. A zombori polgári kaszinó 1908. évi június hó 6-án s minden ezután következő hónap első szombatján a polgári kaszinó helyiségeiben táncal egybekötött háziestélyt rendez, melyre az egyesületi tagokat, azok családait és idegen, nem zombori vendégeit egyszersmindenkorra meghívja. Belépődíj nincs. Kezdeté este fél 9 órakor.

Hazafias iskolaszék. Nagy hazafiaságáról tett tanúságot a bajmoki róm. kath. vegyes anyanyelvű elemi iskola iskolaszéke. Vasárnap tartott ülésén elhatározta, hogy — az eddigi rendszertől eltérően — ezután kizárólag magyar lesz a tanítási nyelv. Tudvalevő, hogy Bajmók lakosságának majdnem kétharmadrészét német és bunyevác anyanyelvűek képezik és körülbelül ilyen arányban vannak a nemzetiségek az iskolaszékben is képviselve. Elismerés illeti tehát az iskolaszéket követésreméltő határozatáért.

Kabaret-estély. A zombori iparos dalárda június 7-én (pünkösd első napján) az ipartestület kerthelyiségében kabaret-estélyt rendez a következő műsorról: 1. Székely népdalok. Férfikar. 2. A léha. Előadja Hrabovszki István. 3. Kertem alatt . . . Férfikar. 4. Szerelmdal a csikóbőrös kulaeshoz. (Csokonaitól.) Előadja Varga Kálmán. 5. Táncok a Tell Vilmos operából. (Rossini-től.) Előadja a vegyeskar. 6. Papanek Dani kalandjai szárazon és vizen. Előadja Bozsanki József. 7. Kardal a Gül baba operettből. Férfikar. A tenorszólot éneklő Hrabovszki István. — Az előadás után tánc lesz a nagyteremben. — Belépődíj személyenkint 1 korona 20 fillér. Családjegy 3 korona.

Csőd. A szabadkai kir. törvényszék Boboány Peter zentai lakos ellen a csődöt elrendelte. Tömeggondnokul dr. Brichta Nándor zentai, helyettesül dr. Dohány Sándor szabadkai ügyvédek neveztettek ki.

Vándorgyűlés. A „Délv. Földm. Gazd. Egylete“ f. évi június hó 21-én, vasárnap Bácsszentiván nagyközségben, ottani fiókegyesületének közreműködésével szarvasmarha és lódíjazással egybekötött vándorgyűlést rendez, melyre a kerületi egyesület vezetősége nevében dr. Mayer Nándor elnök és Guth Ottó titkár az egyesület tagjait, a kisgazdákat és az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja. Napirend: vasárnap reggel 1/8 órakor a vendégek s a központi vezetőség fogadása a pályaudvaron s bevonulás a fiókegyelet helyiségeibe; délelőtt 9 órakor ünnepi mise; utána kivonulás a kiállítás területére, a vándorgyűlés megnyitása, gazdasági előadások, beszédek s esetleges indítványok tárgyalása; délben egy órakor közös ebéd a fiókegyelet helyiségeiben. Egy teríték ára 2-40 kor. Bejelentések 1—2 nappal előbb Ziegler Jakab elnök urhoz Bácsszentiván címzendők: délután 3 órakor a pénzdíjak s oklevelek kiosztása; azután egyes kisgazdaságok megtekintése. Visszaindulás esti 8 órakor.

Galambblövő verseny. Vasárnap folyt le Pálicson az első galambblövő verseny a közönség közepes érdeklődése mellett. A verseny eredményéről a következőkben számolunk be: Délelőtt 10 órakor vette kezdetét a verseny. A Vojnich József-féle díj nyertese az adományozó, második dr. Regényi Gábor. A bácskai Billikom nyertese Magyar Jenő, második dr. Regényi Gábor. A Geyer Péter díjat dr. Regényi Gábor vitte el, második Vermes Bela. Végül, minthogy elegendő galamb állt még rendelkezésre, Vojnich József az általa megnyert díjat ismét kitűzte, amelyet Szemző István nyert el.

A zombori Exportmalom jéggyára a napokban kezdte meg üzemét. — Akinek jégre van szüksége, vagy a malom irodájában, vagy pedig a kihordóknál jelentkezhetik.

Jóváhagyott alapszabályok. A belügyminiszter az óbecsei chevra kadisa izraelita egyet alapszabályait jóváhagyta.

Közigazgatási gyakornokok minősítése. A belügyminiszter tudatta a törvényhatóságokkal azt az elvi jelentőségű határozatát, hogy azok a közigazgatási gyakornokok, akik az előírt minősítést egy éven belül meg nem szerzik, az állásukat veszítik. Előfordult ugyanis az az eset, hogy egy közigazgatási gyakornok azt kérte a belügyminisztertől, hogy részére a törvény 5-ik szakaszában megjelölt határidőn túl terjedő újabb határidőt engedélyezzen. Ezt nem teljesítette, mert a törvénynek ez a szakasza határozottan rendelkezik az iránt, hogy azok a gyakornokok, akik egy éven belül meg nem szerzik az előírt minősítést, elvesztik az állásukat. Fölvitva a miniszter a hatóságot, hogy amennyiben az illető egyén a törvényes minősítést időközben meg nem szerezte, az állásától mentse föl és erről a minisztériumban jelentést tegyen.

Táncvigalom. A temerini ifjuság Páll Gáspár táncitanár táncvizsgájával egybekötve június hó 8-án a nagyvendéglő összes termeiben Matkovics Béláné urnő bálanya és Matkovics Béla diszelnök védnöksége alatt részben az országos gyermekvédő liga javára a következő műsorról jótékony célú zártkörű pünkösd táncvigalmat rendez: 1. Nyitány, előadja a zenekar. 2. Táncvizsga s utána reggelig általános tánc. 3. Világpostai levelezés, amely hölgy a legtöbb lapot eladja, ugyszintén az is, aki a legtöbb lapot kapja, egy-egy szép kávé szerviz ajándéktárgyban fognak részesülni. 4. A világhírű magyar nemzeti négyes tánc bemutatása tíz pár táncos által. Belépődíj 1 korona, kezdeté este 8 órakor. Felülfizetések, tekintettel a humánus, jótékony célra, köszönettel fogadtatnak és a Bács-megyei Függetlenségben nyilvánosan nyugtáztatnak.

Megőrült apa. E cím alatt megemlékeztünk, hogy Sztrázsamesterov Gyóko, afeletti bánatában, hogy kis fiacskája a Tiszába fult, megőrült. A szerencsétlen embert beszállították a nagykállói elmeógyógyintézetbe.

Nagy szerencsétlenség. Bácsban a községbe vezető ut mellett van egy mélyedés, melyen hid vezet keresztül. A hid tövében Póts Márton nevű fiúcska békálcését szedett, miközben beleszedült a vízbe; amikor ezt a közelben álló édesanyja, Póts Konrádné látta, fia segítségére sietett, de vesztére, mert ő is hamar elmerült a kut mélységű gödörbe. A közelben dolgozó özv. Kantó Mihályné a segélykiáltásokra figyelmes lett és mind a kettőt ki akarta menteni, de a gödör nyirkos szélén megcsuszott és ő is bele esett a vízbe. Mind a hárman ott letek halálukat.

Örült rémtette. Dérnye községben f. hó elsején Orsohovszky István fazekas-mester örültségi rohamában apósát, Kreibli Ferencet egy székkel agyonütötte. A szerencsétlen ember fejét teljesen szétzúzta. Az örült a hozzá intézett kérdésre azt felelte, hogy nagyon rossz szíve volt az apósának, ezért ki akarta venni és megsemmisíteni, hogy az emberiséget egy rossz szívű embertől megszabadítsa. Az örült és szerencsétlen áldozata előzőleg jó viszonyban éltek.

Rendőrkar — bűnjel. Illés István dávodi gazdaember csendesén hajtatott hazafelé lovaival, amikor egyszerre csak előtte terem Varga János rendőrvezető. A rend állítólagos főre kirántotta a kardját, azzal Illés orra alatt hadonászva bizonyistenezett, hogy ő hatalmánál fogva paprikásnak aprítja össze Illést, leszurja, agyonüti, nyársra huzza, felpékeli és még a jó ég tudja mi mindent csinál. Illés nem vette a dolgot tréfára, hanem leugrott a kocsiról, öre kapott a rend dühös örével, elvette legfőbb ékét, a kardját. Ezt pedig egy feljelentéshez „csatolva“, beküldötte a bajai büntető járásbírószághoz. Itt majd kitanítják a derék hatalombirtokost, hogy mire való is a hatalom.

Halálos csónakázás. A Középdunának legvakmerőbb csónakosai a Bezdán és Apatin között levő Monostorszeg községből kerülnek ki. Nincs is annyi áldozata a Dunának máshonnan, mint ebből a sokác faluból. E héten megint halállal végződött egy csónakos kirándulás. Három sokác atyafi egy apró jároművön hazafelé igyekezett a Dunán s Apatinból Monostorszegre víz ellenében a part mentén haladva, egyikük se vetett ügyet a Dunának Harcsák nevű részén a parthoz közel horgonyzó s a délnémet hajóstársaság tulajdonát képező uszályra. A ladik nekiment az uszály láncának és fölborult s utasai befordultak a Dunába. Az uszály matrózai hozzáláttak a mentéshez és sikerült is nekik a három fulladozó ember közül kettőt baj nélkül kimenteni. A harmadik azonban, Asztalos Márián nyomtalanul eltűnt a hullámok között.

Gyilkosság a borbélyműhelyben. Vajda János szabadkai lakos a napokban beretválkozni ment Kopunovics Ferenc borbélyműhelyébe. Beretválkozás után Kopunovics Vajdától az elmúlt évnegyedre járó beretválkozási díjat kérte. Vajda azonban azt állította, hogy ezt már a mult elsején kifizette. Ebből szóváltás keletkezett. Kopunovics azonban nem tartozik az udvarias borbélyok közé és veszekedés közben arculütötte vendégét. Vajda erre botot fogott, hogy a borbély ellen megvédje magát; Kopunovics szintén az argumentumok erősebb eszközéhez folyamodott s hamarosan bicskát rántott elő. Mint borbélymester, határozottan ért a bicska kezeléséhez, mert alig pár pillanatnyi tusa után sikerült a bicskát Vajda fejébe szurni. A szerencsétlen szabó nyomban összeesett. A mentők a szabót a kórházba szállították, hol állapota válságosra fordult. A borbély ellen megindították az eljárást.

Kifogott holttestek. Greski Milivoj moholi lakosnak — mint azt már említettük — két kis fiacskája a Tiszába fult. Végre hosszas keresés után Péterréve alatt sikerült a két kis holttestet kifogni.

A Duna áldozatai. Ujvidékről írják: Szombaton délután Tallós Mihály nap-számos 8 éves nevelt fia a vízbe bukott és nyomtalanul eltűnt a megáradt víz habjai között. — Tóth Géza magánhivatalnok 18 éves Ernő fia, felsőkereskedelmi iskolai tanuló, vasárnap délután öccsével és több társával a Ferenc József csatorna torkolatánál a szabad Dunában furdott; egyszerre egy sikoltással alámerült és többet nem is jött a felszínre. Holttestét még aznap kifogták és kedden délután helyezték nagy részvét mellett örök nyugalomra.

Összeégett gyermek. Neuwirth Adolf ujvidéki városi hivataloszlaga két kis gyermeke együtt játszadozott lakásuk udvarán, játék közben egy skatulya gyufát találtak s az 5 éves leányka a gyufákat sorba gyujtogatni kezdte, miközben az egész skatulya fellobbant és tüzet fogott attól Neuwirth 4 éves kis fiacskájának, Istvánnak ruhája. A gyermekek rémes kiáltozására előfutó házbeliék még idejekorán elfojtották a tüzet, úgy hogy a kis fiucska, bár súlyos égési sebek árán, életben maradt.

A gyógyszer. Beállit az állatorvoshoz egy vidéki atyafi és elpanaszolja, hogy beteg a lova, torokfájása van. Az állatorvos receptet ír és megmagyarázza neki:

— Egy port fog erre kapni a patikában, azt beleteszi egy pléhsőbe, azt a ló szájába teszi és belefű, hogy a ló torkára menjen. Értette?

— Igenis.

Néhány nap mulva beállit ismét a paraszt az állatorvoshoz, bekötött torokkal. Kérdi az orvos:

— Hát kendnek mi baja?

— A torkom fáj.

— A lova meggyógyult-e?

— Meg az, de én megbetegedtem az ur orvosságától.

— Hogyan?

— Hát én beletettem a port a csőbe, a csövet a ló szájába, bele akartam fujni, de a ló előbb fujt és így én vettem be az orvosságot.

IRODALOM.

A „Hamvasztás“. Dr. Wilhelm Frigyes és Pap Sámuel a fakultatív halott-hamvasztás eszméjét terjesztő folyóiratának megjelent az 5-ik száma. Az új szám tartalmából kiemeljük: dr. Lázár Béla „A halott-hamvasztásról“ írt érdekes cikkét, Schopenhauer: „Glosszák“ c. közleményét és Tadás: „Májusi reggel“ c. versét. A lapra előfizetni lehet a kiadóhivatalban, Budapest V. Nádor-utca 20. Egész évre 2 frt.

Akié a föld, azé az ország. E cím alatt Porszem álnévvel könyv jelent meg, amelynek az az alapeszméje, hogy Magyarországon mindenkifölött okos és céltudatos állampolitikai, gazdasági és különösen viszonyainknak megfelelő magyar birtokpolitikát kell és pedig azonnal végrehajtani. Szerző azt fejtegeti, hogy ha ezen a téren a szükséges és sokszor hangoztatott gazdasági reformok mielőbb megvalósulnak, azaz igazi magyar nemzeti politikát leszünk képesek inaugúrálni, akkor a nemzeti villongások is mintegy önmaguktól megszűnnek és a fékélymódra mutatók ama kinövések, amelyek a bevándorlók nyomán fakadtak, minden na-

gyobb orvoslás nélkül bizonyára könnyen el is enyésznek. Erős magyar érzelmű paraszt-birtokos osztályra, azaz a mostaninál anyagi és erkölcsi tekintetben jóval erősebb és életképebb kisbirtokos-osztályra van szükség; erre veti szerző fősúlyt ugyanakkor, amidőn megfontoltan követeli ugyancsak a paraszt-osztály érdekében, az intelligens középirtokos-osztály könnyítését, a még életrevaló, de erősen meggyengült középirtokosok talpraállításával. A művecske, amelynek bizonyára sok olvasója lesz, Budapesten, Hornyánszky Viktor nyomdájából került ki s minden könyvkereskedésben megszerezhető; ára 2 korona.

Benedek Elek tankönyve a „magyar nemzet történetéről“.

Apponyi miniszter megbízásából Benedek Elek tankönyvet írt az elemi iskolák V., VI. osztálya részére, melyben irodalmi hangon mondja el a *magyar nemzet történetét* és mintaképet szolgáltatja annak, miképen kell iskolás gyermekekkel ezt a legszebb és legfontosabb tananyagot megismertetni és egyidejűleg kedvelté is tenni. A könyv a valóságos tankönyv minden kellékével rendelkezik, de emellett kimagasló irodalmi alkotás is, melyet csak akkor tudunk valódi értéke szerint megbecsülni, ha annak meleg-hangu, színes előadását olvasva, magunk is Benedek Elek elbeszélésének fonálán merülünk bele a hazai történetbe. Igen helyes dolognak tartjuk, hogy ezuttal vérbeli író-ember szentelte tollát a tankönyvirás eme ágzatának, amit Benedek Eleknek annál kevésbé kell röstelnie, mert tudvalevő, hogy Franciaországban volt miniszterek is foglalkoztak már elemi iskolai tankönyvek írásával. Benedek Elek elemi iskolai története terjedelmének csekélyége mellett is irodalmi eseményszámába megy és Apponyinak kitünő gyakorlati érzékére vall, hogy ezt a könyvet nemzetiségi nyelveinkre: oláh, német, szerb és tót nyelvre is lefordíttatja és gondoskodik arról, hogy magyar-oláh, magyar-német, magyar-szerb és magyar-tót nyelvű kiadások megjelenése által a nemzetiségi tanulók ilyen elfogulatlan szempontból megírt, szép nyelvezetű könyvből tanulhassák hazánk történetét. Ez a könyv nemcsak magyar hazánkat, hanem nyelvünket is meg fogja szeretetni a gyermekvilággal és így nagy nemzeti és kulturális hivatást fog teljesíteni. A könyvet az Athenaeum adta ki; ára 80 fillér.

Apróságok Türr tábornokról.

Sasvári Ármin, aki harminc év óta bizalmas ismeretségben volt Türr tábornokkal, igen érdekes visszaemlékezéseket közöl az elhunyt szabadsághősről. Ezek közül valók a következők:

Mikor Garibaldi 1860-ban elindult Quartóból Szicília felé, a sik tengeren észrevette, hogy az expedíció összes lőszerkészletét ellopták. Lőszer nélkül nem indulhatott Szicília és Nápoly királyának seregei ellen. Türrt bizta meg, hogy a közeli orbitellói erőből szerezzen lőszer.

Az erőd parancsnoka Giorgini ezredes nagyot nézett, mikor Türr beállított hozzá és lőszerért kért.

— Hová gondol? Felsőbb parancs nélkül!

— Megkapja a parancsot, — felelt Türr.

Leült, írt egy levelet, melyben a királytól az orbitellói erőd lőszerét kérte.

— Helyes, — szolt Giorgini, — most várjuk be a választ.

— Igen ám, de ez legalább is 5—6 napig tart. Azalatt a nápolyi király egész hajóhadat küld ellenünk. A diplomácia is beavatkozik és a királytól — aki pedig kezdeményezte az expedíciót — követelni fogja Garibaldi visszahívását. És mindennek ön lesz az oka!

Giorgini megijedt.

— Hát vigye a lőszer. Még két ágyut is adok.

Türr vitte a lőszer és az ágyukat és az expedíció tovább mehetett.

Giorgini ezredest pedig letartóztatták.

Két hónapra rá, mihelyt tehetett, Türr Turinba ment a királyhoz.

— Önnel egy kis elszámolásom van, — szolt a király. — Ön kifosztotta egy erődöt.

— Igaz, de hoztam azért a kis lőszerért egész Sziciliát és a két ágyuért hozom majd Nápolyt.

— Giorgininek nem lesz bántódása, — felelt a király.

* * *

A calatafimi-i ütközet után Garibaldi elhatározta, hogy hegyi utakon kerül Palermo felé. Az ágyukat nem vihette oda magával, hanem küldte Carleone felé.

A Bourbon sereg kémei a néptől semmit sem bírtak megtudni, csak annyit, hogy Garibaldi ágyui mennek Carleone felé.

— Ahol az ágyu van, ott van a Garibaldi serege is, — gondolta a Bourbon-sereg parancsnoka és egész seregével az ágyuk után vetette magát; ezeket üldözte 3—4 napon át.

Garibaldi ezalatt a hegyeken át Palermó felé ment és május 27-én virradóra megrohanta a várost.

Lanza tábornok, a palermói parancsnok ezt a dolgot így mesélte Türrnek.

— Amióta önök Marsalában kikötöttek, nem volt se nappalom, se éjjelem. Tegnap azt a jelentést kaptam, hogy Garibaldi serege vad futásnak eredt s már 4—5 napi járóföldre van.

— Csak az ágyuink voltak ott — felelé Türr. De ott volt azok nyomában az önök egész serege. És mi éppen azt akartuk.

— No igen. Ezt ma reggel tudtam meg, mikor virradatkor azzal keltettek, hogy Garibaldi betört a városba.

— Jó hasznát vettük ágyuinknak, azzal, hogy — ott hagytuk.

* * *

Marsalában Türr szállott partra elsőnek és nyomban a táviróhivatalba sietett. Magával vitt egy volt táviró tisztet.

Ez a táviróhivatalban a távirógép papírszalagjáról leolvasta a következő sürgönyt:

„Két piemonti hajót látok közeledni; nyilván a Garibaldi hajói“.

Ebben a pillanatban megszólalt a jelzőkészülék. „Palermo“ hívta „Marsalát“.

— Jelentse, hogy milyen zászló van a két hajón.

Türr rögtön feltalálta magát és azt feleltette Palermónak:

— Tévedtem. Nápolyi hajók jönnek.

— Ostoba! — válaszolt Palermo.

— Magad vagy az, — gondolta magában Türr, de ezt már nem sürgönyöztette, hanem — elvágatta a táviróvezetékét.

HIRDETÉSEK.

Hirdetés.

A zombori tisztviselők fogyasztási szövetkezete **f. hó 13-án szombaton d. u. 6 órakor** a kaszinó kistermében

rendes évi közgyűlését

tartja, amelyre a tagok ezuton is meghívotnak.

Tárgyak:

1. A múlt évi zárószámítások, az igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentések előterjesztése.
2. Az igazgatóság felszámolás iránti indítványának tárgyalása.
3. A felszámoló bizottság megválasztása.
4. Esetleges indítványok tárgyalása, melyek 4 nappal a közgyűlés előtt az igazgatósághoz írásbelileg nyújtandók be.

Zomborban, 1908. május 30-án.

Az igazgatóság.

Ujsóvén eladó

egy remekül berendezett

MOTOROS HENGERMALOM.

Ajanlatok: „Motormalom“

cimen Ujsóvéra küldendők.

Ügynökök díjaztatnak.

A legrégebb és a legjobban
értesült magyar újság az

EGYETÉRTÉS

A társadalom minden körében egyformán kedvelik. A magyar családok hírlapja.

Előfizetési ára: egy hóra 2.40 K.
Főszerkesztő: **Dr. Pap Zoltán.**
Szépirodalmi főmunkatárs: **Főtűs Károly.**
Kérjen mutatványszámot.

Nagy elterjedtsége folytán hirdetései minden iparos és kereskedő az Egyetértésben biztos eredményt ér el. Minden eikk hirdetése alkalmas, mert olvasóközönsége

vegyes.

Kérjen hirdetési prospectust.

Üzlet áthelyezés.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy **üzletemet** Zrinyi-utca 8. számú saját házamba helyeztem át. Kérem a n. é. közönség szives további jóindulatu támogatását.

Tisztelettel 5-1

DOLENCITS JÓZSEF
puskaműves Zombor.

Házeladás.

Egy szomszéd községben 800 □-öl beltelken egy három külön lakosztályra épített ház, melyben egy jó forgalmu

vendéglő
vegyeskereskedés

és **mészárszék**

van; továbbá 2 cementezett pince és jégverem hozzávaló pumpával, kemény fából 4 öles góré, 2 istálló, 2 padlózott felszer, téglázott udvarral; a kert finom szőlő és gyümölcsfákkal **eladó.** Mindhárom üzlet felszereléssel együtt, családi viszonyok miatt a zonnal eladó. **Bővebb értesítést ad a kiadóhivatal.**

50-22;

„Blickensderfer“ **írógép,**
eredeti amerikai

azonnal látható írással.

Tiszta acél-szerkezet.	Gyönyörű szép írással.	Az írógépek legolcsóbbja.
------------------------	------------------------	---------------------------

149-30-4 **Á r a:**

teljes felszereléssel csak 300 K.
Írógép kellékek a legolcsóbb árakban szállítatnak
Amerikai irodai butorok mintatelepe.
Tessék prospectust kérni!
Kaufman és Társa Budapest
V., Zoltán-utca 16. szám. (Szabadságtér.)
Állandó raktár és képviselet Bács-Bodrog megye részére
Teltsch Gáspár,
műszer- és latszerész Zomborban.

2851/tkvi 1908. sz.

Arverési hirdetmény.

Az apatini kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a zombori kereskedelmi és iparbank felszámolásban végrehajthatónak Pavkov Jován végrehajtást szenvedett elleni 800 kor. tőke s járulékaik kielégítése miatti ügyében, a sztapári 2549. sz. betétben A. I. 1-2. sor, 95-96. hr. sz. a. felvett 252. ö. i. sz. ház és 166 □ öl beltelki kert a végrehajtási törvény 156. §-ának d) pontja alapján a társtulajdonos Pavkov János és kk. Pavkov Ruzsa sztapári lakosok jutalékaival együtt, tehát egészben 872 kor. kikiáltási árban, Sztapár községhezánál 1908. évi augusztus hó 5-ik napján d. e. 9 órakor birói árverés alá fog bocsátatni és a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételárát három egyenlő részletben, és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számított egy hó, a másodikat két hó és a harmadikat három hó alatt, mindig az árverés napjától számítandó 5% kamattal együtt, a zombori kir. adóhivatalnál, mint birói letétpénztárnál lefizetni és a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Kelt Apatinban, a kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóságnál, 1908. május hó 29-én.

Dr. Dömötör,
kir. járásbíró.

5544/tkvi 1908. szám

Arverési hirdetmény.

A zombori királyi törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a „Bács-megyei Agrár Takarékpénztár részvénytársaság“ végrehajthatónak Hoffmann Fülöpné Beckner Zsuzsanna végrehajtást szenvedő elleni 1800 korona tőkekövetelés és járulékaik, ugyszintén a kulai takarékszövetkezet részvénytársaság esatlakozó végrehajthatónak 110 korona tőke és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő, Oszivácson fekvő, az ósziváci 2299 számú betétben foglalt Hoffmann Fülöpné Beckner Zsuzsanna nevének álló A. I. 1. sor, 1282. hr. 1216. ö. i. sz. házra és 308 □ öl kertre 1389 koronában megállapított kikiáltási árban az utóajánlati árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1908 évi július hó 20-ik napján délelőtt 10 (tíz) órakor Oszivác községhezánál megtartandó nyilvános árverésen 1991 koronán alul eladatni nem fog; ha ennél magasabb ígéret nem tétetnék, az ingatlan az utóajánlatot tévő Kohn Vilmos által lesz megvettnek kijelentendő.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényeikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Zombor, 1908. évi május hó 27-én.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Radány,
kir. tszéki bíró.

Szerbiai kőszén

gyárok, malmok, téglagyárok, kovácsok, cséplőgépek és szalonkályhák részére 50-6 a legolcsóbban kapható:

Ivkov Vladimir

szerbiai szenek elárutási irodájában Szatpár, (Bácska.)

Keresek nagybani viszontelárutókat.

akások,

lépcsőházi szobák, villa és nyári lakások. Üzlethelyiségek, gyári, ipari és kereskedelmi célra nyilvántartási osztálya. Házak, telkek, villák vételre, eladásra, bérletre. Üzletek adás-vétele. Jelzálogo kölcsönök I., II. helyre. o Állások mindenkinek ingyen.

o o Válaszbélyeg. o o
Elsőrangú ajánlatok:

HUSZÁR A.,
Budapest, V., Mértég-u. 2.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönségnek, valamint régi vengéimnek becses tudomására hozni, hogy **Ujvidéken az Andrássy-utca 7. szám alatt** levő házat és a benne o o évtizedek óta fennálló o o

„Fehér hajó” szállodát

megvettem és azt teljesen átalakítva, a modern igényeknek megfelelően bocsátom a m. t. közönség rendelkezésére.

Kényelmes szobák. -
- **Figyelmes kiszolgálás.**
Mérsékelt árak. -
- **Feltétlen tisztaság.**
A város központján. -
- **Izléses italok.**

Valódi pilseni sör.
20-13 Tisztelettel
ZURKOVICS GYÖRGY,
szállodás.

* **!! Villanyos csillárok. Diszmúárúk chinaezüstből. !!** *

10-4

Gyermekkoscsik! **Gyermekjátékok!**

Férfiingek, napernyők, nyakkendők, csipkék, harisnyák, keztyűk, övek, valamint összes cikkeink **még csak rövid ideig mélyen leszállított áron!**

Férfikalapok és valódi panamák óriási választékban, rendkívül olcsón!!
Porcellán edény beszerzési áron alul kiárusítottak!

Goldfahn Sándor és fia,
ZOMBOR, Kossuth Lajos-utca, a különlegességi tőzsde mellett.

* **!!! Grammophonok. o o o Utazó bőröndök. !!!** *

Automobil.

Egy használt 4 üléses automobil teljes felszereléssel **eladó.**

Bővebbet **DOLENCSEITS JÓZSEF** puskaműves Zombor. 3-1

ZOMBORI DEÁK OTTHON.

A következő tanévre felvétetnek gimnáziumi és felső kereskedelmi iskolai növendékek **korlátolt számban.**
Az intézetben egy főgimnáziumi és egy felső kereskedelmi iskolai bennlakó tanár gyakorolja a tanulmányi felügyeletet.
Havi teljes ellátás 45 korona.
Pedagógusok gyermekei kedvezményes árban részesülnek.
Prospektussal készsággel szolgál a Deák Otthon Igazgatósága.

FAJTOJÁSOK.

REITTER OSZKÁR

főkapitánynál

NAGYBECSKEREKEN kaphatók.

Elsőrendű **Angliából** hozatott fajtisza

Sárga orpington } **tojások**
Fehér orpington }
Óriás pekingi kacsá }
darabja 50 fillér. *-12

Rázásmentes biztos csomagolás, faládákban ingyenes.

ÁLLAMI NAGY ARANYÉRMEK.
Legelső győzelmi díjak, hazai és külföldi legelső és legnagyobb kitüntetések.
Őszi szállításra fenti állatokon kívül nagytestű angol emdeni libák is megrendelhetők

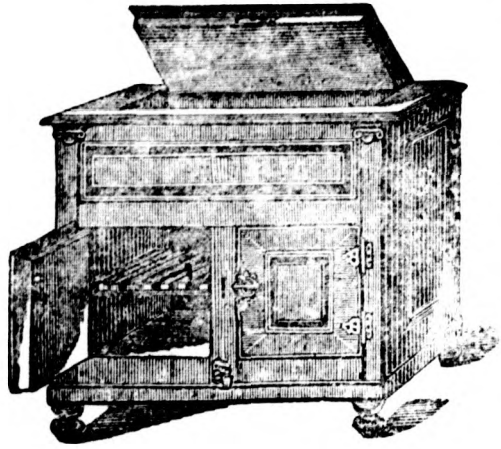
Kitüntetések:
Arad
Budapest I.
Budapest II.
Bécs
Belgrád
Lovrin
Nagybecskerek
Nagyvárad
Pozsony
Pécs
Pancsova
Szófia
Szatmár
Szabadka
Temesvár
Veszprém
Zenta

Hagyatott nagy aranyérem.

GOMBOS NÁNDOR

jégszekrény és fürdőberendezések gyára, épület- és diszműbádogos
ZOMBOR (Bácska).

*—10

==== Dús raktár mindenféle ====
jégszekrényekben (vendéglősök, mészárosok
 és magánosok részére);
 ■ fürdőkádakban ■
 és
 konyhafelszerelésekben.

Minden e szakmába vágó és rajzszerinti _____
 bármilyenmű bádogárúk elkészítettnek.
 Képes árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik. Javítások olcsón és pontosan.

HIRDETÉSEK

FELVÉTEKNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALABAN.

TURY JÁNOS

mechanikai gépműhelye Zombor, Galamb-utca 10. sz.

Mindennemű mechanikai gépek javítóműhelye ugymint: varrógépek, kerékpárok, számozó- és írógépek, gramophonok, villanyoscsengők és minden e szakmába vágó gépek javítása szavatosság mellett eszközöltetik.

Allandó raktár:

Varrógépekben és kerékpárookban,

valamint ezen gépek alkatrészeiben. **Külső- és belső kerékpár-gumik**, nyergek, pumpák, csengők, francia-kulcsok, kürtők, küllők stb.

20—16

A világhírű „Kaiser“-kerékpárok egyedüli raktára.